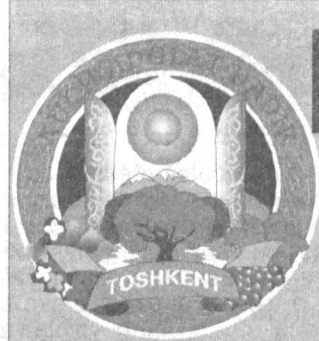

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил 1 июлдан
чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-
сиёсий газетаси

№ 93 (8.983)

1997 йил

13 август, чоршанба

Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Мустақиллигининг олтин йиллиги олдидан

САНОАТ ҚУШМА КОРХОНАНИНГ БЕЖИРИМ ПОЙАБЗАЛЛАРИ

бекистон — Чехия қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган маҳсулотларга талаб тобора ошиб бормоқда. Маҳсулотларнинг бежирим ва рақобатбардош бўлишига эришиш — қўшма корхона аъзоларининг бош мезонидир. Кетма-кет чиқаётган пойабзаллар сифатини текшириш назоратчи Галия Михайлова ва кадоқловчи Нигора Ганиева (ўнгдаги сурат) бажарадиган юмушлар сирасига киради. Бинобарин, ҳозирги пайтда маҳсулотларни чиқариш ва бежирим қилиб, харидорга манзур бўладиган даражада қадоқлашда ҳам гап кўп. Галия ва Нигора-лар эса ўз фаолиятида харидор талаб ва эҳтиёжларига яраша ишлашни одат қилишган.

Шаҳримиздаги 2-поябзал фабрикаси жамоаси шу кунларда кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқда. Жамоанинг ҳар бир аъзоси Ўзбекистон Мустақиллигининг 6 йиллик қутлуг санасини меҳнатда муносиб ютуқларни қўлга киритган ҳолда қутиб олишни дилига жо қилган.

Эркин ака Йўлдошев (чапдаги сурат) ана шундай фидойилардан биридир. Унинг шу ерга келганига 40 йилдан ошди. Шу йиллар мобайнида Эркин ақанинг қўлидан минг-минглаб жуфт пойабзаллар чиқди. Ишга бўлган масъулият, қабил бўлган садоқат унга жамоада катта ҳурмат ва эътибор келтирди. У қўлга шогирдларнинг меҳрибон мураббийсидир. Шу кунларда бу илгор ишчи ҳамон ўз тажрибаларини ёшларга ўргатиб келмоқда.

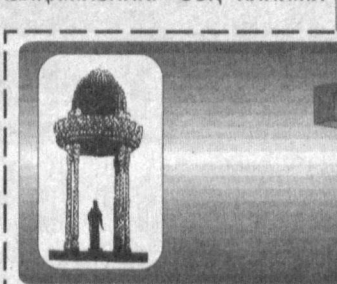
Ҳозирги бозор иқтисоди

ли ва сифатли бўлишида муҳим аҳамият касб этмоқда. Ишчиларнинг ҳар бири масъулият ҳиссини сезган ҳолда кўтаринки руҳда ишлаб, яхши натижаларни қўлга киритмоқда.

Хуллас, пойабзалчилар халқимизнинг оёқ кийими

ли ва сифатли бўлишида муҳим аҳамият касб этмоқда. Ишчиларнинг ҳар бири масъулият ҳиссини сезган ҳолда кўтаринки руҳда ишлаб, яхши натижаларни қўлга киритмоқда.

Хуллас, пойабзалчилар халқимизнинг оёқ кийими

Саид БОТИРОВ.
Рустам Шарипов олган
суратлар.

Давлат мулки қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармасида Тошкент шаҳар ҳокимининг 1997 йил 30 майдаги 240-сонли фармойишига асосан «Тошнестмаҳсулот» вилоят корхонасига қарашли 16, 83, 84, 99 ва 100-сонли ёнилги тарқатиш тармоқларини ижарага бериш бўйича танлов савдоси ўтказилди. «Тошкент оқшом» газетасининг 1997 йил 7 июль сониди ҳам ушбу ёнилги тарқатиш тармоқларини танлов асосида ижарага бериш тартиби ва ижара шартлари ҳақида маълум қилинган эди.

ДМҚНинг Тошкент шаҳар бошқармасида ТАНЛОВ САВДОСИ АСОСИДА

зорат қилиш бошқармаси, Маъмурий ёнилор бошқармаси, шаҳар Молия бошқармаси, Капитал қурилиш бошқармаси, «Тошнестмаҳсулот» вилоят корхонаси ва ушбу танлов савдосини тайёрловчи «Факторинг — Марказ» акциялари қатнашдилар.

Танлов савдоси белгиланган вақтда очик деб эълон қилинган ҳамда талабдорлардан тушган аризалар, уларга илова қилинган барча ҳужжатлар тўплами қўлланган ва муҳланган кўти барча комиссия аъзолари иштирокида очилди.

«Факторинг — Марказ» директори Алишер Йўлдошев ижара танлов савдоси ўтказилиши тўғрисида оммавий ахборот воситаларида ёритилганлиги қўрилган тайёргарлик ҳақида тўхталмай ўтди.

Комиссия аъзолари топширилган аризалар билан батафсил танишиб чиқдилар.

Ҳар бир ариза ва илова қилинган ҳужжатлар тўплами батафсил ўрганиб чиқилди ҳамда ўзаро мулоҳазалардан сўнг ко-

миссия аъзолари қўйилганга қарор қабул қилдилар.

ҳужжатлар тўлиқ ва аниқ топширилган ҳамда ижара шартларига тўлиқ қўйилган қиритган ҳолда ёнилги тарқатиш тармоқларини қайта капитал таъмирлаш ишларига доир тақдим қилинган эди.

Узбекистон Республикаси Президентининг «Тошкент шаҳар» қўмитасининг давлат томонидан қўллаб-қувватлаш қўмитасининг тўғрисидаги Фармонида мувофиқ пойтахтни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш эҳтиёжларига ажратилган маблағларни тўлдирish учун, маҳаллий органлар тасаруфидоги аризалар билан батафсил танишиб чиқилди ҳамда ўзаро мулоҳазалардан сўнг ко-

линг чизма режаларини инобатга олиб 16- ва 99-сонли ёнилги тарқатиш тармоқлари талабдорлардан қўллаб-қувватлаш қўмитасининг тўғрисидаги Фармонида мувофиқ пойтахтни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш эҳтиёжларига ажратилган маблағларни тўлдирish учун, маҳаллий органлар тасаруфидоги аризалар билан батафсил танишиб чиқилди ҳамда ўзаро мулоҳазалардан сўнг ко-

Футбол

ҒАЛАБА КЕТИДАН ҒАЛАБА

Кеча Ўзбекистон миллий чемпионатининг XIX тур ўйинлари бўлиб ўтди. Учрашуларда дарвозаларга 35 та тўп киритилди. Шундан 16 таси меҳмонлар ҳисобига ёзилди. Тошкентда Марказий ҳарбий спорт клуби Қаршиннинг «Насас» жамоасини қабул қилди. Майдонга ташриф буюрган мухлислар майдон эгаларининг ғалаба қилишига шубҳа қилмаган эди. Шундай бўлди ҳам.

Дастлаб мезонлар ҳимоясининг хатосидан Ойбек Усмоновжаев усталик билан фойдаланиб, жамоасини олдинга олиб чиқди. Орадан кўп ўтмай МХСКнинг тиниб-тинимас ўйинчиси Февзи Давлетов ҳисобини 2:0 га етказди. Учинчи дақиқадаёқ майдон эгаларининг рақиблар дарвозасига қиритган икки тўпи ғалабани таъминлагандек эди. Бироқ меҳмонлар ҳам бўш келмади. Бирин-кетин хавфли ҳужумлар уюштириш бошлади.

29-дақиқада Рустам Тоғаев дарвозабон билан яккама-якка чиқди. Лекин имкониётини бой берди. Ниҳоят биринчи бўлим тугашига санокли дақиқалар қолганда Рустам ҳисобдаги фарқни кичиратди — 2:1.

Иккинчи бўлимда «Насас» жамоаси ҳисобини тенглаштиришга ҳаракат қилди. Бироқ 53-дақиқада мезонлар яна бир тўп киритишди. Учинчи бўлимнинг муаллифи Шухрат Раҳмонов бўлди. Орадан икки дақиқа ўтиб меҳмонлар ўйинчини Шавкат Саидов дарвозани аниқ нишонга олди — 3:2.

Ҳарбийлар жамоаси бошлиғи Мухтор Курбон урнига Соиб Аҳмедовни майдонга туширди. Бу эса ўз самарасини берди. Соибнинг ошқириб берган тўпини Абдуқоҳор Маъруфалиев дарвозага қиритди.

«Насас» жамоаси ўйинчилари ҳам қарши ҳужумлар уюштирди. Майдон эгалариндан Ойбек Усмоновжаев ва Февзи Давлетовлар учрашувада ўзларнинг иккинчи бўлими киритди. Шундай қилиб МХСК жамоаси навбатдаги ғалабага эришиб, ўз ҳисобига яна 3 очко қўшди. Қолган учрашуларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Нефчи» — «Пахтакор» — 2:1, «Судибена» — «Чилонзор» — 3:2, «Трактор» — «Дустлик» — 2:5, «Афросиёб» — «Янгйер» — 1:1, «Бухоро» — «Навбахор» — 1:4, «Косонсой» — «Атласчи» — 3:1, «Сурхон» — «Андижон» — 1:0.

Раҳим ТУРАЕВ.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Кеча Гулистон шаҳрида Сирдарё вилояти худудидан ўтган Тошкент — Душанбе йўлининг 70-километрида таъмирлаш ишлари ниҳосига етказилганлигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Бу ерда 160 миллион сўмлик қурилиш-таъмирлаш ва обodonлаштириш ишлари бажарилди. Вилотнинг Мирзаобод тумани марказида қуриб битказилган «Наврўз» деҳқон бозори ҳам очилди. Бу тадбирларда Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков иштирок этди.

● Андижонда чигитни плёнка остига экиб, ҳосилдорликни ошириш мавзусида икки кунлик республика илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди.

● «Ўзбекенгилсаноат» ассоциацияси ва Австриянинг «Вега» фирмаси ўртасида Янгийўлдаги «Кичкинтой» акциядорлик жамиятини замонавий машина-ускуналар билан жиҳозлаш ҳамда болалар учун юқори сифатли пойабзал ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхона ташкил этиш тўғрисидаги аҳдлашув имзоланди. Шу йилнинг ўзида бу ерда йилига 450 минг жуфт болалар пойабзали ишлаб чиқаришни таъминлайдиган технологик жиҳозларни ўрнатиб бўлиш режаланган.

● Кеча Американинг таълим ва тил ўрганиш соҳасида ҳамкорлик қилиш бўйича маркази — «Акселс» дастури томонидан ўтказилган танловда ғолиб чиққан республикамиз энг иқтидорли 40 нафар мактаб ўқувчисининг дастлабки гуруҳи АҚШда бир йил давомида таҳсил олиш учун жўнаб кетди. «Акселс» дастури доирасида Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сўнгги 6 йил давомида 300 нафардан кўпроқ ўқувчи АҚШда бир йил мобайнида ўқиш имконига эга бўлди.

● Бугун АҚШнинг «Моторола» компанияси Тошкентдаги кўрак хирургияси марказига қиймати 10 минг АҚШ долларига тенг бўлган тезкор радио алоқа қурилмасини бепул топширади. Бу алоқа қурилмаси шифокорларга беморларга тезроқ ёрдамга келиш имконини беради.

● Қўқонда шоира Нодирабегим номида маданият ва истироҳат боғи барпо этилмоқда. Уни Мустақилликнинг 6 йиллиги арафасида тантанали очиб мўлжалланган.

● Наманган вилоятининг Косонсой туманида Мустақилликнинг 6 йиллигига бағишлаб республика кишлоқ хотин-қизларининг XIII спартакиадаси очилди. Кишлоқ спортчи хотин-қизлари 15 августгача ўз терма жамоалари сафида волейбол, шахмат-шашка, теннис ва акробатика бўйича мусобақалашади.

ЖАҲОНДА

● Бугун Тожикистон ҳукумат комиссияси Қўрғонтепада тез ҳаракат қилувчи бригада қўмондонини полковник Махмуд Худойбердиев билан музокаралар ўтказди. Кеча кечаси Президент Имомали Раҳмонов бу исёнкор полковник билан телефон орқали гаплашди. Ҳукумат қўшинлари ушбу бригада жойлашган Қўрғонтепа атрофини қуршаб олганлар. Кеча бир-бирига қарши турувчи бу кучлар ўртасида отишмалар бўлмади.

● АҚШ воситачиси Деннис Роснинг Исроил билан Фаластин ўртасидаги музокараларни яна бошлашга қаратилган уч кунлик саёй-ҳаракатлари ижобий натижалар бера бошлади. Исроил Бош вазир Бениамин Натаниаху ва Фаластин раҳбари Ёсир Арофат яна музокаралар столи атрофига қайтишга розилик бердилар. Бу масалада воситачилик қилиш учун бугун Иордания подшоиси Хусайн ҳам Бениамин Натаниаху билан учрашди.

● Қирғизистон МДХ ташкил этилгандан буён биринчи марта Россиядан ўз энергетика тармоғига қайтишга розилик бердилар. Бу масалада воситачилик қилиш учун бугун Иордания подшоиси Хусайн ҳам Бениамин Натаниаху билан учрашди.

● Латвия ва Канада мудофаа вазирликлари ҳарбий соҳада ҳамкорлик қилишга келишиб олдилар.

● «Укрмаксусэкспорт» бош директори Андрей Кутин бу йил Украина чет элларга қурул-яроғ сотиш ҳажминини икки баробар қўпайтириш ниятида эканлигини айтди. Украина қурул-яроғ етказиб бериш юзасидан Яқин Шарқ мамлакатлари ҳамда Хитой ва Покистон билан жуда манфаатли шартномалар имзолаган.

● Швейцарияда Кипр муаммоси бўйича музокараларнинг навбатдаги босқичи бошланди. Аммо ҳозир бу мамлакатни амалда иккига бўлган грек ва турк жамоаларининг етакчилари Г. Клередис ва Р. Денкташ нуктаи-назарларида ўзаро муроСага келишга интилиш сезилмаяпти.

● Кеча Россия Президенти қўриқчиларининг собиқ бошлиғи Александр Коржаков оммавий ахборот воситалари вакилларига ўзининг «Тонгдан тонггача» деб номланган эсдаликлар китобини тақдим этди. Унинг айтишича, гўёки, Россия Президентининг оиласи ушбу эсдаликларини эълон қилмаслиги учун унга 5 миллион доллар пул ваъда қилган экан.

● Ўтган кунги тахририятга ишга келаётган «Вечерняя Одесса» газетасининг бош муҳаррири Борис Деревянко номаълум қотил томонидан отиб ўлдирилди.

**ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ
АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТГА!**

Алоқа иншоотларини таъмирлаш юзасидан режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан 57/78-АТСга қарашли Сирғали даҳаси 3, 4-мавзелада вақтинча 14 августдан 30 августгача алоқа бўлмайд.

Тошкент шаҳар телефон тармоғи ва радиолоштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

— Саидхор Саидхонмедович, давлат мустақиллигининг олти йиллигида эришилган натижаларни қандай баҳолайсиз?

— Бу ҳақдаги жуда ёрқин баҳони муҳтарам Президентимиз Ислам Каримов ўзларининг «Ўзбекистон XXI аср бўёғасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобида берганлар. «УТГАН ДАВРНИНГ ҲАР БИР ЙИЛИНИ, — деб ёзади Ислам Абдуганиевич, — АҲАМИЯТИ ЖИХАТИДАН ТАРИХИМИЗНИНГ ҲАР БИР ЙИЛЛИКЛАРИГА, ҲАТТО АСРЛАРИГА ТЕНГЛАШТИРИШИМИЗ МУМКИН, ДЕСАК МУБОЛАҒА БЎЛМАЙДИ».

Ҳақиқатдан ҳам атиги олти йил ичида Ўзбекистонда амалга оширилган улкан ислохотлар, янгиланиш ва ўзгаришлар кўламини тасаввур этиш учун кечаги кунимизни кўз олдимизга келтириш зарур. Ўзимизга бир мантикий савол бериб кўрайлик: Ушунда бизлар ким эдик? Тақдиримиз кимнинг измида эди? Олдинги кўшга қўлиб турган аввал кимнинг бўйруғини кутардик? Дунёда Ўзбекистонни ким биларди? Тилимиз, тарихимиз, маданиятимиз, урф-одатларимиз қай аҳволда эди?

Бунини унутишга, ёддан чиқаришга асло ҳаққимиз йўқ! Тарихий адолат ҳам шунини талаб этади.

Хурликка эришган дастлабки йилларни бир кўз олдимизга келтирайлик. Мустақилликнинг кўлдан бўй берганлар ҳар бурчакдан туриб: «Бу боқиманда республика, эртага аҳолини кўрамиз», деб ўззу кун аҳолини солмаётганимиз. Ўзбекистон эмас, балки улар ўзларининг халқаро молия ташкилотлари, бошқа давлатлардан олган қарзларини тўлаш, муддатини ўзайтириб бериш учун ҳар қандай шартларига қўнишга ҳам мажбур бўлмаяптиларми?

Бугунги кунда мамлакатимизда 2700 дан зиёд турли фойдали қазилма конлари ва маъданлар бўлган истиклоллик конлар аниқланган. Бизнинг ер ости бойликлари 3,3 триллион АҚШ долларидан ортиқча баҳоланмоқда. Республикамиз олтин захиралари бўйича дунёда тўртинчи, пахта толаси ишлаб чиқариш бўйича ҳам тўртинчи, уни экспорт қилиш бўйича иккинчи, мис захиралари бўйича 10-11-ўринда туришини аввал ким биларди?

Ана шундай бой, жаннатмакон юрт халқининг турмуш даражаси мустабид тузум даврида собиқ Иттифоқда энг паст даражада эди. Республика аҳолисининг 65 фоизини ташкил этадиган қишлоқ аҳоли эса қашшоқ турмуш кечиришга мажбур этилган эди. Шулар даврида саноат маҳсулотлари билан қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари ўртасида «нархлар қайчиси», деб аталмиш фарқ бўлганиги сабабли қишлоқ ҳўжалигида қилинган сарф-ҳаражатлар қоланмас, деҳқонлар эса машаққатли меҳнатларига дурустроқ иш ҳақи ололмадди.

Ана шундай ночор қишлоқ аҳоли «ўлганнинг устига тепган» қабилида «пахта иши» баҳонаси билан яна қандай маломатларга дучор қилинди. Биз пахта яқка ҳўкмронлиги қаймоғини марказдагилар ялагани, унинг асорати денгиз ва дарёлариимизни қуритишда, унмдор ерларимизни захарлашда, опа ва сингилларимизни касалманд қилишда намоён бўлган бундай мустақилликка сиёсатини қандай унута оламиз?

Фақат Истиклолгина, давлатимиз раҳбари айтганидек, биз учун тараққиётнинг бутунлай янги, кенг ўфқларини очди ва ўз келажагимизни ўз қўлимиз билан яратадиган бўлди.

— Шу муносабат билан иқтисодий ва ижтимоий ривожланишнинг жаҳон ҳамжамияти томонидан эътироф этилган «Ўзбек модели» моҳияти ва унинг ўзига хос хусусиятларига батафсилроқ тўхталсангиз.

— Чуккур, кенг кўламли ислохотларнинг Ўзбекистон модели бўлиб халқаро ташкилотлар, жаҳоннинг кўпгина мамлакатлари томонидан тан олинди. Янада муҳими у ҳаёт синовидан ўтди.

Эсингизда бўлса, Истиклолимизнинг дастлабки йилларида бу масалада бизга қандай айбларни қўйишмади, қанақа ёрликларни ёпиштиришмади.

Ана шу ўта қийин ва мураккаб босқичда халқимизнинг ақл-идроки, сабр-қаноатиға қойил қолмаслигининг илоҳи йўқ. Одамларимиз давлатимиз раҳбариятининг, биринчи навбатда Президентимизнинг ислохотларни вазминлик билан, босқичма-босқич, кучли ижтимоий сиёсат олиб бorgan ҳолда амалга оширишдан иборат йўлини яқдиллик билан маъқулладилар ва янада аҳамиятлиси, амалий ишлари билан қўллаб-қувватладилар.

Собиқ иттифоқ кўпгина республикаларида рўй берган ишлаб чиқаришнинг ҳалокатли тарзда пасайиб кетиши, тўхтаб қолиши ва таназзулга учрашига Ўзбекистонда йўл қўйилмади. Ана шу Ҳамдўстлик мамлакатларида ҳозир кузатилаётган тўланмаган пуллар ва давлат қарзининг ҳажми бошқариб бўлмайдиган даражада бўлганлиги, аҳоли аксарият қисмининг моддий аҳоли кескин ёмонлашгани ва қашшоқлашгани ана шу ислохотларни пухта ўйлабмасдан, шошқалоқлик билан ўтказишнинг аянчилик оқибати. Сиз билан биз бунини ишлаб топан маошларини оломай оқлик эълон қилаётганлар, темир ва автомобиль йўллари, самолётлар учиб йўлларини тўсётган, ҳўкуматдан наҳот излаб юзлаб километр йўл босиб пойтахтга келаётганлар, фарзандларига бир бурда нон топиб беролмай жонларига қасд қилаётганлар қисматидан хабар топиб турибмиз...

Мамлакатимиз раҳбарияти ислохотларга киришар экан, осон йўл тутмади. Янгиланишларнинг биринчи босқичида истеъмол бозорини бир қадар келашга мажбур бўлди.

— Яъни ишлаб топан маблағларимиз ҳам, ҳорижий сармоялар ҳам моддий ишлаб чиқаришга жалб этилди, демократизацияда?

— Худди шундай. Бироқ бу масалада ҳам устувор вазифалар аниқ белгилаб олинди.

Яъни маълумки, мустабид тузум барча республикаларини марказга қарам қилиб қўйган эди. Ўзбекистонда пахта етиштирилди, лекин унинг толаси бошқа жойларда қайта ишланиб, тайёр маҳсулот ҳўлига келтирилди эди. Оқибатда Ўзбек деҳқони ўз пешона тери эвазига етиштирилган пахтадан тикилган қўлакни харид қилиш учун уларга жарак-жарақ пул тўлашга мажбур эди. Пахта етиштиришдан тушган фойданинг асосий қисми ҳам ўша ёқларда қоларди.

Биз давлат мустақиллигини қўлга киритгандан сўнг иқтисодий мустақиллигини таъминлаш чора-тадбирларини ҳам кўра бошладик.

— Иқтисодий мустақиллик иқтисодий

эркинлигини, энг аввало мулкка эгаллик қилиш ҳўқуқига кафолат беришни англатадими?

— Ҳа, Одамларни ислохотлар жараёнига кенг жалб этиш, уларнинг янгиланишлардан шахсий манфаатдорликларини рағбатлантириш бу жуда муҳим вазифани ҳал этишнинг асосий омилли ҳисобланарди.

Собиқ мустабид тузумдан қолган, ўзини улкан машинанинг мурвати деб тушунишга, боқимандалик қайфиятига барҳам бериш, амалда йўқ қилинган мулкдорлар синфини шакллантириш ислохотларнинг, таъбир жоиз бўлса, ўқ илдизини ташкил этди.

Мулкдорлар синфининг ўзаги бўлган кичик оилавий бизнес, ҳўсусий тадбиркорликни ривожлантиришни Ўзбекистоннинг ўзига хослиги ҳам ҳаётий зарурат қилиб қўйди. Яъни маълумки, бизда ишчи кучи ҳаддан ташқари кўп, хом ашё базаси етарли. Ишбилармонлик халқимизнинг асрий анъаналари, ҳатто руҳиятига ҳам мос тушади.

Мулкни давлат тасаруфидан чиқариш ва ҳўсусийлаштиришнинг бир неча босқичи давомида республикада кичик ва ўрта корхоналар иқтисодиётнинг негизига айланди. 1997 йилнинг ўзида 12 минг кичик бизнес корхонаси ташкил этилиб, уларнинг умумий сони 111 мингга етди. Республикада 20 мингга яқин деҳқон (фермер) ҳўжаликлари ишлаб турибди. Бугунги кунда халқ ҳўжали-

пахтадан тайёрланган тайёр маҳсулот билан жаҳон бозорига чиқиш имконини бермоқда. Фарғонада Германия билан «Саламандра», Чирчиқда «Кабо» қўшма корхоналарида замонавий пойабзал тайёрлаш йўлга қўйилди.

Айниқса, Асакадаги Жанубий Корея билан ҳамкорликда бунёд этилган «ЎзДЭУавто» автомобил заводини Истиклол шарофати, дейишга ҳамма асосларимиз бор. Бундан бор-йўғи 3-4 йил илгари ана шундай завод қурилади. Ўзбекистон ўз автомобил саноатиға эга 27 давлат орасидан муносиб ўрин олади, дейилганда бунга ўзимиз ҳам рости бироз шўбха билан қарамаган эдикми? Аммо бултур Асака заводи конвейеридан тушган 26 мингта, бу йил йилгадиган 105 мингта «Тико», «Нексия», «Дамас» автомобиллари — воқелик! Бугунги кунга келиб завод қийматининг 1,2 миллиард АҚШ доллари миқдорига баҳоланаётганда — воқелик!

Шу вақт ичида қўлогимизга ҳали бу, ҳали у Ҳамдўстлик мамлакатига автомобил заводи қурилиш тўғрисидаги гап-сўзлар қалиниб турди. Аммо бу ниятлар ҳозирча амалий ифодасини топмади.

Асака автомобиллари ҳўсусида Санкт-Петербургдаги «Куан» акционерлик жаҳияти бошқарувининг бош директори Геннадий Бубликиннинг ҳолис эътирофини ўқиш юр-

кўпайтириш имконини берди.

Иқтисодий ўсиш сўратлари Ҳамдўстлик давлатлари билан таққосланганда айниқса, яққол кўзга ташланади. Ўзбекистонда мустақилликка эришилгандан кейинги йилларда ялпи ички маҳсулотнинг қайиғи сўратлари Ҳамдўстлик мамлакатлари орасида энг кам бўлди. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми бўйича эса 1990 йил даражасига нисбатан 1996 йилда ўсиш кўзга ташланган Ўзбекистон Ҳамдўстлик давлатлари орасидаги яққо-яғона мамлакатдир.

МДХ аксарият давлатларида эса 1996 йилги асосий даража 1991 йилга нисбатан 40 фоиздан ошмади. Айрим мамлакатларда эса 25 фоиздан ҳам ошмади. Масалан, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 1996 йилда 1991 йилга нисбатан доимий баҳолашда Киргизистонда — 36 фоиз, Грузияда — 23, Белоруссияда — 62, Ўзбекистонда эса 104 фоизни ташкил қилди.

Бу республикамизда амалга оширилаётган ислохотлар самарадорлигини равшан исботлайди.

— Ўзбекистон иқтисодиётини юксалтириш, саноатимизни техника жиҳатидан қайта қурулантириш, жаҳон бозорига рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда ҳорижий сармояларни жалб этиш муҳим аҳамият касб этмоқда. Аммо, яъни маълумки бу-

ёқлама, асосан хом ашё базаси вазифасини баҳаришга мўлжалланган мажрўх иқтисодиёт мерос бўлиб қолганлиги яъни маълум. 90-йилларнинг бошларида республикада ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотининг 60 фоиздан ортиғи Тошкент шаҳри, Тошкент ва Фарғона вилоятлари улуғиға тўғри келарди. Бугунга келиб мамлакат иқтисодий салоҳиятида Андижон, Қашқадарё, Навоий вилоятларининг салмоғи ортмоқда. Бу ишлаб чиқарувчи кўчларни оқилона жойлаштириш самарасидир, албатта.

Республикада аҳолини, айниқса қишлоқ аҳолисини иш билан таъминлаш муаммосини ҳал этишга катта эътибор берилмоқда. Биргина 1996 йилнинг ўзида республикада қишлоқ жойларда 200 мингдан ортиқ иш жойлари ташкил этилди, аввал қишлоқ ҳўжалигида банд бўлган 60 минг одам бошқа тармоқларга ўтказилди.

Иқтисодиётнинг таркибий ўзгартрилиши экспортга мўлжалланган, жаҳон бозорига рақобатли маҳсулотни қўпайтириш мақсадини кўзлайди. Ҳозир ой сайин ишга тушаётган янги корхоналаримизда бежирим, жаҳон андозалари даражасида тайёрланган маҳсулотлари кўриб, беҳитиёр «қўлимиздан келаркан-ку!» деб юборасан киши.

Бундай буюқ янгиланишлар ҳамма тармоқларда яққол кўзга ташланиб қолди. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиаконкомпаниямиз учувчилари «Боинг», Буюқ Британия самолётларида парвоз қиладиган бўлиб қолдилар. Бу замонавий «ҳаво кема»лари ўзимизнинг Тошкент авиасозлик бирлашмасида таъмирланиши режаланмоқда. Далаларимизга Американин «Кейс» трактор ва комбайнлари қикди. Уларни Тошкент трактор заводида йиғиш, Мотор заводида эса «Камминз» двигателларини ишлаб чиқаришга киришилмоқда.

— Иқтисодиёт соҳасида ҳорижий шериклар билан ҳамкорлик қўламли кенгайиб бораётганига Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ортаёқчанлиги ҳам ижобий таъсир кўрсатаяптими?

— Албатта! Мустақилликка қадар жаҳон сиёсий ҳаритасида деярли номаълум бўлган давлатимизни ҳозир 165 мамлакат тан олди. Республикамиз 130 дан ортиқ давлат билан дипломатия муносабатлари ўрнатди. Тошкентда ҳозир 35 мамлакат элчихонаси фаолият кўрсатмоқда. Бизда 88 та чет эл давлат ваколатхоналари рўйхатдан ўтган, 24 та ҳўкуматлараро ташкилот ва 1360 ноҳўкумат ташкилоти ишлаб турибди.

Ўзбекистон бутун дунёга маъқул тушган жуда муҳим халқаро ташаббуслар билан қиммоқда. Президентимизнинг БМТ Бош ассамблеяси мўтабарли минбаридан туриб Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик, тинчлик ва тотувлиқни таъминлаш борасидаги тақлифлари халқаро ҳамжамият томонидан қўллаб-қувватланиб Тошкентда ушбу кескин муаммога бағишланган халқаро семинар муваффақиятли ўтди. Марказий Осиё минтақавий хавфсизлик масалалари кўриб чиқилган ушбу анжуманда 20 та халқаро ташкилот ва жаҳоннинг 30 дан ортиқ мамлакат дипломатия ҳамда ҳўкумат вакиллари иштирок этди. Давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг БМТ Бош ассамблеяси 48-сессиясида Марказий Осиёни ядро қурилидан ҳоли зонага айлантириш тўғрисидаги жуда муҳим тақлифи шу йил сентябрь ойида Тошкентда ушбу масалага оид анжуманда муҳокама қилинади ва умид қиламизки, ўзининг амалий ечимини топади.

Ўзбекистон БМТнинг ихтисослашган муассасалари ЮНЕСКО, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, Халқаро меҳнат ташкилоти, ЮНКТД, ЮНИСЕФ ва бошқалар билан кенг ҳамкорлик қилмоқда.

1996 йилда Ўзбекистон Европа Иттифоқи билан шерикчилик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимни имзолади. Мамлакатимиз қўшилмаслик ҳаракатининг аъзоси, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича ташкилот, НАТО, Иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти (ЭКО) каби халқаро ташкилотлар фаолиятида иштирок этмоқда.

Халқимизнинг бой тарихи, маданияти дунёда кенг тарқалаётгани, буюқ аждодларимизнинг шонли саналари халқаро миқёсда нишонланаётганлиги ана шу ҳамкорлиқнинг илк самаралари, дейиш мумкин.

ЮНЕСКО қароргоҳи — Парижда Мирзо Улуғбекнинг 600 йиллиги, Амир Темурнинг 660 йиллиги, Бухоро ва Хеванин 2500 йиллиги кенг нишонланиши ўзбек халқи қаддини янада кўтарди, миллий гуруримизни оширди, аждодларимиз инсоният цивилизацияси бешиги таъминда турганликларидан фахрланиш тўғрисида жўнбушга келтирди.

— 1997 — Ўзбекистонда инсон манфаатлари йили, деб эълон қилинган. Шунинг учун бу соҳада қилинаётган ишларга ҳам тўхталсан.

Президентимиз Вазирлар Маҳкамасида йилнинг биринчи ярми якунларига бағишланган мажлисда бунинг ёрқин мисолларида ифодалаб бердилар. Йилнинг биринчи ярмида ижтимоий соҳани ривожлантириш, аҳолини ижтимоий жиҳатдан муҳофаза этиш учун бюджет умумий ҳаражатларининг қарийб 45 фоизи — 63,2 миллиард сўм сарфланди. Республикада ярим йил ичида 3 миллион квадрат метрга яқин уй-жой, 4 минг бемора хизмат кўрсатувчи поликлиникалар, 13,6 минг ўқувчиға мўлжалланган умумтаълим мактаблари қурилди. Уй-жой қурилишининг ўзи 1996 йилга нисбатан 1,5 бараварга қўпайган. 2,3 минг километр узунлида газ, 633 километр сув тармоқлари ўтказилди. Ижтимоий соҳани, айниқса қишлоқ жойларда ижтимоий соҳани ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Бу мақсадларга 38,4 миллиард сўм ёки умумий капитал маблағлар ҳажмининг 39 фоизи ўзлаштирилди.

Давлатимизда инсон манфаатлари масаласига фаол бунёдкор куч сифатида қаралмоқда. Бу янгиланиш ва тараққиёт йўлидан тўғри ва изчил ҳаракат қилишимиз асосий омилдир.

Президентимиз таъкидлаётганларидек «ХАЛҚИМИЗНИНГ КЕЛАЖАГИ ЭНГ АВВАЛО УНИНГ ЎЗИГА, МАЪНАВИЙ ҚУДРАТИГА ВА МИЛЛИЙ ОНГИНИНГ ИЖОДИЙ ҚУЧИГА БОҒЛИҚДИР».

Йиллар, ўн йилликлар ўтади. Ўзбекистон буюқ давлатга айланади. Миннатдор авлодлар ана шу буюқ давлат пойдеворини мустаҳкам қилган, буюқ ўзгаришларни амалга оширган, ўлкаимизни, муқаддас заминимизни янада бой, қучли ва қудратли қилган бугунги Истиклол фойдиллари номиларини гурур билан тилга оладиган бўладилар.

Суҳбатдош
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

БУЮҚ ЯНГИЛАНИШЛАР ДАВРИ

Ўзбекистон Республикаси
Мустақиллигининг
олти йиллиғига

Давлатимиз, халқимиз
ҳаётида шонли воқеа —
Ўзбекистон Республикаси-
нинг 6 йиллиғига санокли
кунлар қолди. Бу улўғ
байрам арафасида ана шу тарихан қисқа вақт
ичида босиб ўтилган йўлга бир назар таш-
лаш, амалга оширилган улўғвор ишларни
сарҳисоб қилиш, Истиклолимизнинг тари-
хий аҳамиятини, буюқ янгиланишлар қў-
ламини чўқурроқ англаш имконини беради.
Муҳбиримизнинг Тошкент давлат иқтисодиёт
университети ректори, академик
Саидхор ФУЛОМОВ билан суҳбати ҳам худди
шу мавзуда бўлди.

гида банд бўлган аҳоли умумий миқдорининг 74 фоизи, ҳосил қилинган миллий даромаднинг 70 фоизи, саноат маҳсулотининг 53,5 фоизи, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотининг 97,7 фоизи давлатга қарашли бўлмаган сектор ҳиссасига тўғри келмоқда.

— Ўзбекистон табиий ресурслари бўйича бой мамлакат эканлиги яъни маълум. Иқтисодий мустақилликка эришиш учун ушбу бойликдан қандай фойдаланилмоқда?

— Иқтисодий мустақилликни таъминлашда энергетика ресурсларига қарамликка барҳам бериш энг асосий вазифа сифатида белгилан олди. Республикамизда қидириб топилган кўмир 2 миллиард тоннадан ортиқ. Бизда 160 тадан кўпроқ нефть конлари бор.

Ана шу захиралар энергия манбаларига бўлган ўз эҳтиёжларимизни қоплаганига эмас, балки уларни экспорт қилиш имконини ҳам беради. Ана шу кўнлар яқин. Қорувобозорда аслида собиқ иттифоқда тенгги йўқ нефтни қайта ишлаш заводининг тез қўнларда ишга туширилиши жаҳон бозорига жуда рақобатбардош нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариш имконини беради.

— Баъзида биз бунёдкорлик ишларимизнинг оламшўмул аҳамиятиға етарлича эътибор бермаймиз, деган ҳаёлга бориб қоласан киши. Оммавий ахборот воситаларида у ёки бу корхона, иншоот қуриб битказилгани, маҳсулот ишлаб чиқара бошлаганинидан хабар топамиз. Аммо кундалик ташвишлар билан бу воқеа моҳиятиға чўқурроқ қириб бормаймиз...

— Биз Мустақиллик йилларида ишга туширилган янги корхоналар номиларини бир ёдга олайлик. АҚШнинг «Ньюмонт Майнинг корпорейшн» компанияси иштирокида Мурнотовда амалда чиқитлардан олтин оладиган қуватлар, Жанубий Корея билан Тўйтапада барпо этилган тўқимачилик мажмуаси. Улар қаторидаги «Аснатекстил», «Катекс», «Элтекс», «Самжентекс» (Туркия), «Супертекстил» (АҚШ) қўшма корхоналари бизга

тимиз ватанпарварларини мамнун қилмай қолмайди. «ЎзДЭУавто» автомобиллари бугунги куннинг ўзидаёқ рақобатбардошлиғи билан шўхрат қозонмоқда, — деди у. — Гап шундаки, харидорлар «ЎзДЭУавто» машиналарини Россиянинг ВА3-2109, ВА3-2199 лари билан эмас, балки АҚШнинг «Форд», Япониянинг «Хонда» каби дунёга машҳур автомобиллари билан солиштириб кўрмоқдалар».

Кўп ўтмай Асака заводи лойиҳа қувватиға етди — йилги корхона конвейерларидан 200 мингта энг замонавий автомобиллар туша бошлайди. 2000 йилга бориб бу машиналар бутловчи қисмларининг 70 фоизи Ўзбекистоннинг ўзида тайёрланадиган бўлади.

Бунга ишончимиз қомил бўлганидек, яқин вақт ичида Қўқдумалок ва Мингбулоқ конлари, Қизилқум фосфорит, Қўнгирот сода, Хоразм қанд заводлари, ўнлаб тўқимачилик ва ип-йигирув фабрикалари, бошқа қувватлар иқтисодий мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, халқимизнинг муносиб турмуш кечиришини таъминлашга хизмат қилишиға ҳеч шак-шўбхамиз йўқ.

Шуни мамнуният билан таъкидлаш кераки, 1997 йил биринчи ярмида инвестиция дастури бўйича 100 миллиард сўмға яқин капитал маблағ ўзлаштирилди.

— Вазирлар Маҳкамасида ярим йиллик якунларига бағишланган йилги ишда республикамизда фақат макроиктисодий барқарорлик таъминланиб қолмасдан, иқтисодий ўсиш учун ҳам шарт-шароитларни алоҳида таъкидланди. Бунини батафсилроқ таърифлаб берсангиз.

— Ўзбекистонда ўтган йили ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши 1,6 фоизни ташкил этган бўлса, 1997 йилнинг биринчи ярмида у 3,9 фоизга ошди. Бу ўринда ялпи ички маҳсулот биринчи марта мамлакатимиз аҳоли сони қўпайишидан тезроқ ўсганлигини мамнуният билан қайд этиш керак. Чўнки бу аҳоли жон бошиға қараб ишлаб чиқаришни

гунги кунда бошқа мамлакатлар ҳам ўз ишлаб чиқаришлариға чет эллик шериклар маблағини қўйиш учун уларға турли қўламли ва имтиёзлар яратмоқдалар. Шундай бўлишиға қарамасдан, ҳорижий сармоядорларнинг республикамизда иш олиб боришлариға интилишларини нима билан изохлаш мумкин.

— Ўзбекистон «очиқ эшиклар» сиёсатини изчил амалга оширмоқда. Бизда чет эллик инвесторлар тадбиркорлик фаолияти билан шўғулланишлари учун ишончли ҳўқуқий кафолатлар ва кенг иқтисодий имкониятлар яратиб берилган.

Айни вақтда фаол халқаро ҳамкорлиқнинг энг муҳим ва гўят муҳим шарти — мамлакатимиздаги ижтимоий-сиёсий барқарорлик, фуқаролар тинчлиги ва миллатлараро тотувлиқ таъминланганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Республикамизда кўп жиҳатдан ана шундай барқарорлик ҳўкум сўраётганлиги туфайли мустақиллиқнинг ўтган беш йили давомида иқтисодиётимизга киритилган инвестицияларнинг ҳамми миқдори 6 миллиард АҚШ доллариини ташкил этди. Республикамизда чет эллик шериклар билан ташкил этилган қўшма корхоналарнинг сони 3000 таға етди. Умуман барча сармояларнинг 60 фоиздан кўпроғи ишлаб чиқариш соҳасини ривожлантиришға сарфланмоқда. Шу ўринда Нью-Йоркда чиқадиган «Институционал инвестор» халқаро журналда келтирилган республикамиз Бош вазир Уткир Султоновнинг қуйдаги сўзлари жуда эътиборга молиқдир: «Ўзбекистон иқтисодиётига сарфланган ҳар бир доллардан ўн йил давомида қанда у доллардан даромад олишни таъминлашни мўлжалламоқдамиз».

— Республикамизда амалга оширилаётган ислохотларда иқтисодиётда таркибий ўзгаришларни амалга оширишға жуда катта эътибор берилаётганлигининг боиси нимада?

— Собиқ мустабид тузумдан бизға бир

Йил бошидан бери жўшқинлик билан дам этаётган шодиёна — «Ўзбекистон қўшиқ байрами» ўзининг якуний босқичига етиб келди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 27 августдаги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 18 ноябрдаги қарори билан ўтказилаётган «Ўзбекистон қўшиқ байрами» халқимиз ҳаётидаги катта воқеадир. Мухбиримиз Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирининг ўринбосари Муҳаммадали Абдуқундузов билан учрашиб, бир неча саволлар билан муножот этдик.

— Муҳаммадали ака, дастлаб «Ўзбекистон қўшиқ байрами» бу йил қандай ўтказилгани ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Мамлакатимизда иккинчи марта «Ўзбекистон қўшиқ байрами» ўтмоқда. Қўшиқ байрами санъатсавар халқимизнинг дилидаги иш бўлди, десак муболага қилмаган бўламиз. Дадил айтиш мумкинки, ўтган йили ўтказилган «Ўзбекистон — Ватаним меним» қўшиқлар кўриктанови янги истеъодларни кашф этишда муҳим омил бўлди. Ўтган йилги кўрик-танлов биринчи марта ўтказилганига қарамай ташкилий жиҳатдан юқори даражада бўлди. Айниқса кўрик-танлов голиблари ва совриндорларининг 1996 йил 28 август якунловчи гала концертида Президентимизнинг шахсан иштирок этишлари барчани ҳушуд этди, илҳомларига илҳом қўшди. Мамлакатимиз раҳбарининг қўшиққа бўлган ҳурматларидан ва шу орқали санъат аҳлига бўлган эҳтирмоларидан бошимиз осмонга етди. Қўшиқ байрамини аънавий қилиш ҳақида Фармон қабул қилиниши ҳам шу фикримизнинг ёрқин далилидир.

Бу йилги «Ўзбекистон қўшиқ байрами»ни ўтказишда туман, шаҳар, вилоят маданият ишлари бошқармалари ташкилотчилиги ва уюшқоқлик кўрсатдилар. Айниқса ҳайъат аъзолари талабчанлик нуктаи назаридан келиб чиққан ҳолда танланмоқда. Агар ўтган йили Маданият ишлари вазирлигига жойлардан ҳайъат фаолияти ҳақида жуда кўп шикоят хатлари келганлигини эсласак, бу йилги ижобий ҳол аққол кўзга ташланади.

Бу йил қўшиқ байрамининг оммавийлигини таъминлаш юзасидан ҳам маълум ишлар қилинди. Маданият ишлари вазирлиги қўшиқ байрамини муқташ саройларидан бўлган «Туркистон» саройида ўтган қўшиқ байрами мутахассислар ва ҳайъат аъзоларига ҳажонли дақиқалар ҳада этди.

Тошкент вилояти ҳудудий босқичида 153 қўшиқ тингланб, улардан 28 қўшиқ якуний босқичга

лойик деб топилди.

— Бу йилги қўшиқ байрамининг ўзига хос томонлари ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Қўшиқ байрамининг диққатга сазовор жойларидан бири — унда мамлака-

ларини имтиёзли тарзда ижарага бердик. Яна Маданият ишлари вазирлиги ва «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси ўз тизимларида мустақил қўшиқ байрамини ўтказдилар.

Умуман қўшиқ байрамини имтиёзли равишда мустақил ўтказган барча вазириклар ушбу тадбирга жуда жиддий муносабатда бўлдилар. Вазир ва вазири ўринбосарлари раислигидаги ташкилий кўмиталар катъий талаб асосида иш олиб борди.

— Якуний босқични ўтказиш 14—15 августга белгиланган экан...

— Шундай, 11 августдан «Туркистон» саройида тадбирларнинг бош режиссёри Бахтиёр Сайфуллаев

Воқеа арафасида

ИСТИҚЛОЛ, ВАТАН ТАРОНАЛАРИ

тимизда истиқомат қилаётган турли миллат ва элат вакилларининг фаол иштирокидир.

Қўшиқ байрамининг вилоятлар шаҳар ва туманларида ўтган биринчи босқичида 3000 дан ошди санъаткорлар иштирок этишди.

— Кўпгина вазириклар мустақил равишда қўшиқ байрами танловини ўтказмоқдалар...

— Тўғри, қўшиқ байрамини имтиёзли равишда мустақил ўтказган Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ижтимоий таъминот вазирлиги, Мудофиа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, бадий жамоаларига ҳар томонлама ёрдам бердик. Ушбу вазирикларнинг қўшиқ байрами якуний босқичини ўтказиш учун Тошкентдаги энг яхши театр ва концерт зал-

раҳбарлигида режа асосидаги репетициялар бошланди. 14—15 август кунлари эса қўшиқларни нуфузли ҳайъат аъзолари тинглаб, голибларни аниқлайдилар. Бош расм Бактиёр Тўраев етакчилигидаги расмолар «Туркистон», Халқлар дўстлиги саройини ажойиб қилиб безадилар.

— Голибларни аниқлашда нималарга эътибор берилди?

— Тўртта ҳолат ҳамиша диққат-эътиборимизда бўлади: энг юксак мазмундор ва бадийлик учун энг юксак истеъод билан яратилган мусиқа учун; энг юксак ва юқори даражадаги ижрочилик маҳорати ва оммавийлик учун; энг юксак саҳна маданияти учун. Қўриб турибсизки, голиб хонанда қўшиқларига жуда юқори талаблар қўйилган.

Битта биринчи, учта иккинчи, учта учинчи, учта рағбатлантирувчи мукофот эгалари бўлишни истаганлар жиддий синовдан ўтадилар.

— Голиблар орасида кимлар бор?

— Уларнинг ҳаммасини бирма-бир айтиб ўтиш қийин. Ҳозир айтганимдек етти ёшдан етмиш ёшгача, ҳаваскордан торттиб профессионалгача барча бор.

— Энди ҳайъат билан таништирсангиз.

— Ҳайъат раиси Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг ректори Равшан Юнусов. Котиби эса таниқли адиб ва журналист, «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси бош муҳаррири Аҳмаджон Мелибоев. Ҳайъат аъзолари орасида Ўзбекистон халқ шоирлари Абдулла Орипов, Ойдин Ҳожиёва, Ўзбекистон бастакорлар уюшмаси раиси Рустам Абдуллаев, Ўзбекистон халқ ҳофизлари Фаттоххон Мамадалиев, Ўлмас Саиджонов, Ўзбекистон халқ артистлари Мансур Тошматов, Муножот Йўлчиева, бастакор Дилором Омонуллоева ва бошқалар бор. Ҳайъат бир овоздан маъқул деб топган қўшиқлар голиб деб топилди. 17 август кунги эса Халқлар дўстлиги саройида голибларнинг гала, яъни катта концерти бўлиб ўтди.

— Демак, республикамиз бўйлаб ҳам наволар баралла янграйди...

— Албатта. «Ўзбекистон қўшиқ байрамини»нинг ўтказилиши — бу энг аввало қўшиқнинг оммавийлигини таъмин этишдир. «Ялла» гуруҳи ихро этидиган «Ўзбекистон — Ватаним» қўшигини эсланг. Барча бирдек ихро этади уни. Ҳар бир голиб қўшиқ шундай бўлишини истардик.

Қорақалпоғистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги ва вилоятлар маданият ишлари бошқармалари август ойининг учинчи яшанбаси, яъни 17 август кунги. «Ўзбекистон қўшиқ байрамини» ҳар бир қишлоқ, шаҳар ва туманларда, вилоят марказларида ўтказиш бўйича тадбирлар режасини ишлаб чиқиб, уни амалга оширадилар. Қўшиқ байрами ҳақиқий томошага айланади. Унда шаҳар ва туман вилоят босқичларида совринли ўринларни эгаллаган санъаткорлар ва бадий жамоалар билан бир қаторда таниқли санъаткорлар ҳам иштирок этадилар. Шу кунги Тошкент шаҳрининг барча майдонларида Ватан, эзгулик, истиқлолни мадҳ этувчи қўшиқлар янграйди.

Ўзининг буюк келажигага қомил ишонч билан интилаётган санъатсавар халқимиз бу улкан санъат байрамиде фаол иштирок этмоқда. Зеро, 1997 — Инсон манфаатлари йилида «Ўзбекистон қўшиқ байрамини»нинг ўтказилиши юксак маънавиятимизнинг намоён бўлиши ҳамдир.

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ ёзиб олди.

Яқинда биз Лутфихоним Саримсоқова иштирок қилган хонадонда бўлдик. Аянинг набиралари Фазилат опа пешвоз чиқиб кутиб олдилар.

Ичкарига кирдик. Бежиримгина ижодхона тўрида Ая портретлари осилгик, Доим маъноли кулиб тур-

фильми кўрмаган ким бор?! Ўлкамиздагина эмас, хорижда ҳам шўҳрат қозонган. Уруш даврида ўн тўрт

эсланг. Бозорда сотувчини чақғитиб тарвуз ўғирлаган бола қўлга тушади. Буни кўриб турган онанинг кўзларига ёш тўлади. Ҳам га-забланади, ҳам ачинади, лекин бир зум ўтмай меҳри товланиб ҳис қилинган болакани кутқариш пайига тушади, уни озод этишни ялиниб-ёлвориб сў-

ила болаларни тарбияланган. Шу боис бу ролни «Ая ўйнади» эмас, бу ролда «Ая ўйнади» десак муболага бўлмас.

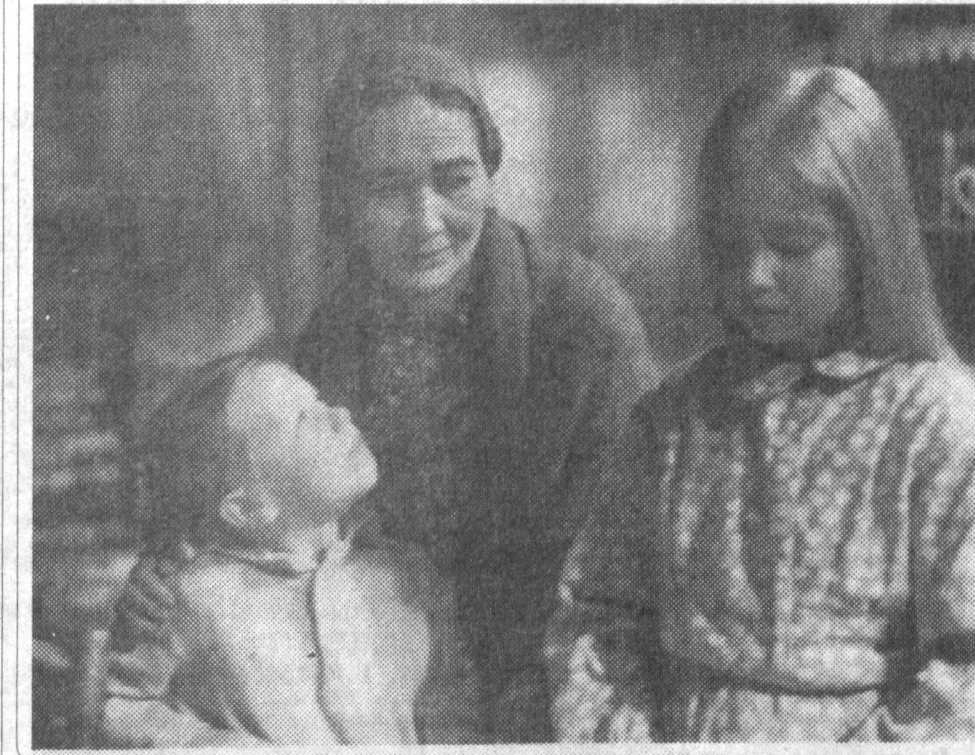
Фильмга бағишланган мақолаларнинг бирида режиссёр Шўҳрат Аббосов «Лутфихоним Саримсоқова «Сен етим эмассан» фильмида бутун дунё халқларининг қалбига яқин ва таниш бўлган буюк инсон тимсолини зўр маҳорат билан жонлан-тирди» деб ёзгани бежиз эмас. Буни қарангки, Ая-мизнинг ёнларида яна бир буюк актёр Обид Жалилов бўлган. Мақкам ака қиё-фасига кирган бу кино ва театр актёри ўзи мустақил образ яратиши билан бирга Л. Саримсоқовага эркин ижод этиш учун ҳам хизмат қилган.

Сценарий Ая ва Обид ака учун ёзилиши, фильми суратга туширишда 2000 дан ортиқ ёшлар кўрик синовдан ўтгани маълум. Ёш иштирокчилар Гена Ткаченко (Ваня), Фима Каминер (Аббас), Лариса Луппиан (Дэдра), Лида Процина (Лена), Роберт Атамбетов (Ноил), Абил Азизов (Сарсенбой), Валерий Рожав (Ренат) каби ҳаваскорларнинг ижролари матбуотда юксак баҳо-ланди. Бунда оператор Хотам Фаизовнинг хизмати беқиёсдир. Ёшларнинг ўйини ҳам, шўҳлиги, ҳазил-мutoйибалари, шўҳалари, аразлари, янги ота-оналарига аста меҳр қўйишлари ҳажонли кадрларда ўз аксини топган.

Киносанъатимизнинг шох асарларидан бири шу тарзда бунёд этилди. Уни яратишда адабиётимиз ва миллий театримизнинг, мусиқа ва тасвирий санъатларимизнинг етук асарлари иштирок этиди. Кино санъати уларни бирлаштирди ва халқимизга яна бир ҳайкал қурди.

Феруза МУХАММАДЖОНОВА. СУРАТДА: фильмдан лавҳа.

БОПАЖОН АЯМИЗ

рувчи кўзларидан, очик чехраларида самимият сезилди. Стол устида беҳисоб катта-кичик альбомлар. Улардан бири-ни олиб аста варақладик. Суратларнинг кўпчилигида Аяни болалар даврасида кўрдик. Бунга ажабланма-дик: Ая ҳаётда нақадар болажон, меҳрибон бўл-ганликларининг яна бир бор гувоҳи бўлдик. Буни «Сен етим эмассан» фильмида ҳам асарнинг ижролари билан таъкидлаганлар. Дарвоқе, Ая суратга тушган бу асарнинг дастлабки ка-дрлари 35 йил муқаддам суратга олинган эди. Бу

нафар ота-онасидан етим қолган болаларни ўз тарбиясига олган Шоахмад Шоахмудов ва Баҳри Ак-ромова билан дўстона ало-нада бўлган атоқли ёзувчи Раҳмат Файзий улар ҳақи-да дастлаб очерк ёзгани маълум. Бу мавзуга умрбод содик қолган адиб «Ҳазрати инсон» романини ёзди ва шу роман асосида «Сен етим эмассан» фильми ду-нёга келди. Режиссёр Шўҳ-рат Аббосов суратга олган бу фильм намойишидан сўнг ҳамшаҳарларимизни-ннг жасорати, ҳиммати эл-тилида дoston бўлди.

Дастлабки кадрларни

райди. Бу саҳна адабий жиҳатдан пухта ёзилган, ижро жиҳатдан ҳам юксак савияда. Биргина воқеа-ривожи жараёнда қаҳра-монларнинг руҳий ҳолати ўзгариб боради. Меҳр ва ғазаб кураши, адоват, са-ховат, муруват каби ту-шунчалар кўзга ташланади.

Лутфихоним Ая бу рол-ни сценарийга, режиссёр кўрсатмаларига таяниб иж-ро этган. Лекин бу инсон-нинг болажонлиги, юзлари-дан ҳамиша меҳр тошиб-туриши ҳам ҳал қилувчи омил бўлган. Ўзлари ҳам етимга етимлигини бил-дирмаганлар, бошпана берганлар, қалб ҳарорати

Нилуфар 12 ёшга кирган кунги оила аъзоларимиз билан Дилоромхонларни кўриб бордик. Нилуфарни дарвоза олдида кутлаб, совға-саломлар бериб, уйга кирдик. Нилуфар чопиб-чопиб келган меҳмонларга чой дамлар, ая-жонисига қарашиб юрар эди.

Бир пайт эшикдан: — Менинг асал қизим, Нилуфар гулим қани? Ёшинга ёш қўшилгур, уйингда бугун кўпайгур, болам, — деб буvasи Мухиддин ота кириб келдилар. Ҳаммамиз у кишини кутиб олдик. Улар фотиҳа ўқиб, дуо қилдилар. Нилуфарни эса қўлидан ушлаб: «Бери кел қизим, менинг ёнимга ўтир. Қани, кўзойнагимни топиб бер-чи, ҳозир шу ерда эди» деб, кўзойнагини қидириб топдилар. Ва ўнг чўнтакдан чиройли, нозик, ипақлар билан тикилган кичкина-гина халтача олдилар. Ҳаммамиз нигоҳи шу халтада, чунки Мухид-дин бобо набираларининг туғилган кунинда, тўю шодиёнасида ўз қў-ларини билан ясаганлари нозик, на-фис буюмини совға қилар эдилар. Биз бу гал ҳам шундай бўлади деб тахмин қилган эдик. Бобо халта-дан гул нусхали чиройли узук олиб, набираларининг қўлига тақиб қўйдилар. У шунақанги чиройли эдик!

Эски Жўвада яшаган онахон-ларимиз, опаларимиз Мухиддин бо-бони жуда яхши биладилар. Узук-ни таъмирлаш, уни бошқатдан иш-лаб бериш, ёки янги — тилла, ку-муш тақинчоқларни тайёрлашда Мухиддин бобо жуда моҳир эди-лар. У киши заргарлик ҳунарини жуда ёшларидан ўз амакиларидан ўрганган эканлар. Ўзлари та-рихчи бўлсалар ҳамки, заргарлик санъати у кишини ўзига жалб қил-ган эди. Қарийб 55 йил заргарлик қилдилар. Қанча-қанча шогирдлар етиштирдилар. Эски Жўва даҳаси-даги кичкина устахона ҳар вақт одамлар билан гавжум бўлар эди. У киши: «Болаларим, ҳунар яхши нарсаси, у ўлмайди, ҳунаремданинг

доим нони бутун бўлади», дер эди-лар. Биз гоҳида: «Бу ҳунарни қиз-ларга ўргатсангиз бўлмайдики, ни-ма учун бу касбни эркакларгина эгаллайди?» деб сўрасак бобо: «Аёллар бу касбнинг нозик томон-лари шаклини қороғза тушириб бе-

ширин уйқумиз, аллалар эшитиб

ором олган гўшамиз бешик бўлган.

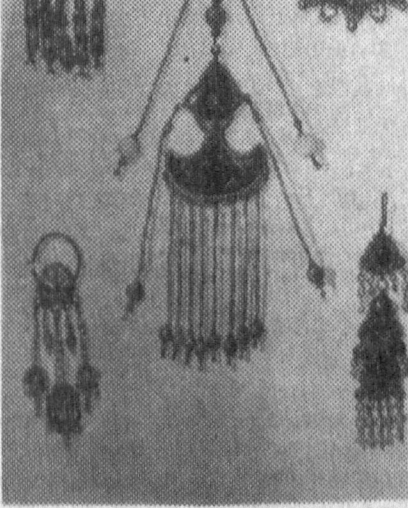
Ота-оналаримиз шундай ақл-зако-ватли инсонлар бўлишганки, фар-занд ором оладиган бешик болани кўрук ёттишди, эркакни ухлаши-да, алла айтганда сел бўлиб теб-ранишига мойиллашган. Бу ором бешикларни авлодларимиздан биз-гача етиб келган. Бешикни ранги, кўриниши безаклари ҳар хил бўли-шига қарамастан уни усталар фа-қатгина тут дархатидан ясаганлар. Бир бешиқда бир неча болажон-ларнинг катта бўлишини ҳисобга олганлар. «Бешик боласи — бек бо-ла» деб бежиз айтмаганлар.

Бешикчи, сандиқчи, косиб, эгар-чи, чархчи каби касб усталари ҳо-зирги даврга келиб, аста-секин ўз ўрнини эгалламоқда. Қадимда но-дир санъат асарларини яратган ҳу-нармандларнинг тарихи узок юрт-ларгача етиб борган. Туркиялик ҳу-нармандлар тошкентлик бешикчи, сандиқдўз, косибчилик ҳунаrlари вакиллари билан учрашганларида, уларни Туркияга бориб фарзандла-рига ўз ҳунаrlарини ўргатишни ил-тимос қилганлар. Қўчаллик Нозим-хожи устага йўл харажатларини ў-ларга тўлаб, у кишини 3 ой Туркия билим юртида ёшларга ҳунар ўр-ғатишга олиб кетдилар. Ҳозирги да-врда сиз азиятлар ҳам ўзингиз сев-ган касбни эгаллашга имконият борлигидан фойдаланиб, ота-бобо-ларнинг ўлмас ҳунарини эгаллашга ҳаракат қилинг. Ҳунаремд фарза-нд оиланинг иқтисодига ҳисса қў-шади, ота-она дуосини олади. Мус-тақил Ўзбекистонимизга ҳунарем-нд, тадбиркор, меҳнатни севадиган фидойи фарзандлар қанча кўп бўл-са шунча яхши!

Азизахон ЗАЙНИДДИНОВА, фалсафа фанлари номзоди.

ҲУНАРМАНЧИЛИК

Йўлларингиз гул бўлсин

риш, яъни рассомлик санъатини эгалласа бўлади. Аммо заргарлик касбиде олов, ҳар хил кимёвий бўёқ-лар, ҳидлар уларнинг бўлажак зур-риётига таъсир қилади, шунинг учун аёлларга бу ҳунар ота-боболар то-монидан ўргатилмаган», дер эдилар.

Мухиддин бободан: «Агар оламда битта аёл бўлса ҳам заргарга иш топилади. Аёллар тақинчоқлари шун-чаки буюм бўлмай, бу бир санъат асаридир. Уларга турфа мазмун, фи-дойилик ва садоқат туйғуларни синг-дирилган. Инсонни кечинмалари, ў-миши, тақдири шу тақинчоқларда акс этган. Уларда мағрурлик, шо-диёналик ҳисси, дилни уйғотувчи, ўзига ром қилувчи куч ҳам мавжуд»,

Назм

СОҒИНЧ

Онажон, сени кўмсар кезларимда,
Соғинчларим келиб кўнар сўзларимга.
Тунда айтган аллаларнинг кўмсагинда,
Ёш келадиган мунис қора кўзларимга.

Тоқатнинг ҳам сўнгги чеки эрур армон,
Билсам ҳамки қайтмаслигинг умидворман.
Чунки мен ҳам инсонлардек инсон каби
Мехр кўмсаб ҳар қадамда меҳрга зорман.

Учган бўлса ҳамки кўкдан юлдузинг
Ўчмас асло ердаги босган изинг.
Юрагинда сен ҳаётсан онажон,
Қалбда мангусенинг меҳр илдининг.

Тўртанкаар

Дўстим, сендан янроқ кетарман, бироқ,
Фақат бир ўтинчим ёдинда туттин.
Камини суҳбатинг кўмсаиди ҳар чоғ,
Дилдаги гинани албат унуттин.

Суймаганим изларимда зор бўлди,
Йўл тополмай у қалбимга хор бўлди.
Суйганимнинг суйгани борлигини
Билганимда дунё менга тор бўлди.

Соғинган мен сени, соғинган ҳақини,
Соғинган тушарсан ҳар лаҳза, ҳар он.
Кўзларинг кўзинга тушган мақалда,
Бахтиёр бўлмайди мендек ҳеч инсон.

Ёр, мактубинг кўнглим фаслин этар ёз,
Хатларимни ташлаб қўймай жавоб ёз.
Соғинганда дарди дилим, бедор кўним,
Яхшиси ташриф айлаб, дилимни ёз.

Пайваста ОЛПОҚҲУБАЕВА.

Таърифи қувноқ қўшиқларда қуланадиган «Кока-кола»ни кўпчилики энг сўнгги, «замонавий» ичимлик деб ўйлайди. Аслида у бир аср-дан узокроқ тарихга эга.

1886 йили АҚШнинг Атланта шаҳрида яшовчи доришунс Жон Стиз Пембертон қола ёнгоғи-нинг шарбати ва кока ичимлигини аралаштириб, шифобахш дори яратмоқ-чи бўлган эди. Айтишлар-ча, янги ичимликнинг илк «зафарли юриши» ик-ки йилдан сўнг бошлан-ган. Бош оғриги ва ўта л-нжликдан кўзалари юми-лай деб турган бир жа-ноб дорихонадан «Кока-кола» сиропини сотиб олади. Уни махсус суюқ-ликка аралаштиргач, ви-шиллаб «қайнаб» турган ичимликни бир кўтариш-даёқ бўшатади. Шунда нима бўлди, денг? Ҳали-ги жанобнинг мудроқ кўз-лари худди рекламадаги «мўъжиза» дорини ютган одамникидек «чарақлаб» очилиб кетади. «О'кей! Бу ичимлик ҳақиқий мўъжи-за! Гап йўқ!» Омадди жа-

Диққат, янгилик!

«КОКА-КОЛА» СОАТЛАРИ

ни очиб билан иш бошла-ган «Кока-кола» компания-си Ўзбекистон иқтисодиё-тига жами 100 миллион АҚШ доллари ҳажмидаги

яқин кунларда бошланади. Аммо биз қуйида «Кока-кола» соатлари ҳақида мух-тасар ҳикоя қилмоқчимиз. Ҳозир шаҳар кўчаларидан кетаётган истаган томонга

юз бурун — албатта би-рорта рекламага кўзингиз тушади. Улар ҳақида тур-ли-туман филрлар билди-риляпти. Дарҳақиқат, рек-ламада гап қўп. Йўқса, одамлар шунча маблаг са-рфлаб бекорга овора бў-лишармиди? Аммо қўчи-лиқнинг истаги шундай: реклама фақатгина уни берувчиларга эмас, бал-ки ҳаммага фойда келтир-син! Бунинг учун озгина бош қотирилса, кифоя. Масалан, кейинги пайт-ларда кўплаб ҳамшаҳарла-римиз вақтини «Кока-ко-ла» соатларига қараб бел-гилашни одад қилмоқда-лар. Ўзига хос кўриниш-даги бундай соатлар пойтахтнинг кўплаб чор-рахаларида ўрнатиляпти. Мана сизга икки томонла-ма фойда: ҳам бинойидек реклама, ҳам жамоатга қу-лайлик! Бундан ташқари, оқ-шом пайтлари соатларга ўр-натилган чироклар ажиб нур таратиб, атрофга ўзгача жо-зиба бағишлайди: «Ҳа, шод-лик бор жуда ҳар доим «Кока-кола»!

Бехзод ЭГАМОВ.

1998 йилда Францияда ўтказилган жаҳон чемпионати саралаш мусобақаларининг иккинчи босқичи арафасида ташланган қуръа натижалари бутун Осиё мамлакатларида кенг муҳокама этилмоқда.

Ким қандай имкониятга эга? Ўз командалари ҳақида мураббийларнинг фикри қандай? Кўпчиликини қизиқтираётган асосий саволлар ана шундай. Куйида Осиё футбол конфедерацияси (ОФК) ва ўнта миллий терма жамоа вакиллари қуръа натижалари ҳақидаги фикрлари билан танишасиз.

◆ Питер ВЕЛАППАН, ОФК бош котиби:

— Ўнта терма жамоа ўртасида қуръа ташлаш муваффақиятли ўтганидан мамнунман. Ҳозир Осиёдаги икки гуруҳнинг қайси бири таркибига қўра кучлироқ эканлигини айтиш мушкул. Жамоалар ўртасида мувозанат мавжуд. Икки босқичли турнир ўтказиш гоёси футбол мусобақаларидаги энг мақбул тизим ҳисобланади. Шунинг билан миллий терма жамоалар ўз мухлислариға тўлақонли ўйин маҳоратларини намойиш этишлари мумкин.

◆ Эдуардо ВИНГАДА, Саудия Арабистони терма жамоасининг бош мураббийси:

— Командаларнинг ҳар бири дастлабки босқичда пешқадамлик қилиб, кейинги поғонага муносиб йўланмаларни олганлар. Жамоаларнинг имкониятлари ўртасида менимча катта фарқлар ҳам йўқ. Аммо барибир мен «В» гуруҳида ўйнаш қулай эди, — деб ҳисоблайман. Чунки Хитой сафари машаққатли кечиши мумкин. Бизнинг жамоамиз пешқадамликни бундан кейин ҳам сақлаши лозим. Умуман, 1996 йилги Осиё кубогининг ярим финалида тўп сурган учта жамоа — Саудия Арабистони, Эрон ва Кувайт командалари ҳисобига бизнинг гуруҳ бироз устун, деб ўйлайман. Бу босқичда ҳам юқоридаги уч жамоа ва хитойликлар галаба учун асосий қараши олиб борадилар.

◆ Муҳаммад МАЙЛИКО-ХОН, Эрон терма жамоасининг бош мураббийси:

— Қуръа натижалари ҳаммага маъқул тушди, деб ўйлайман. Биз ўзгирфий жихатдан ҳам анча қулай мавқега эришдик. Негаки, сафардаги тўртта ўйиннинг учтасида ўнчалик узоққа боришга тўғри келмайд.

(Австралия — «захирадаги» рақиб ҳисобланади). Ўн йил бурун Эрон терма жамоаси Австралия жамоаси билан куч синашган эди. Биз бир ўйинда ютиб, иккинчисида мағлубиятга учраган эдик. Ҳозир эса бу жамоа ҳақида етарли маълумотимиз ҳам йўқ. Албатта мен Терри Венейблсни яхши мураббий сифатида биламан. Аммо ҳозирча у билан футбол майдонида учрашганимиз маъқул. Бунинг учун фақат битта йўл бор: гуруҳда биринчи ўринни эгаллаш керак!

◆ Ки ВУШЕНГ, Хитой терма жамоасининг бош мураббийси:

— Биз гуруҳда тўртта араб давлатининг ўртасида Узоқ Шарқдан ягона вақил бўлиб қолдик. Кимга қийин — албатта бизга. Негаки, сафардаги ўйин-

ларга бориш учун самолётда узоқ учимиз керак бўлади. Биз ҳамма рақибларимиз билан илгарироқ ҳам кўп тўп сурганимиз. Бинобарин, ўзаро «эски танишлармиз», дейиш мумкин. Ҳозир бизда мамлакат биринчилиги ўйинлари қизгин кетяпти. Улардан «эриб ўтиб», жаҳон чемпионати ўйинларига вақт, имконият топиш ҳам мушкул. Футболчиларни зарур

вақт йўқ. Исталган рақибинг «кўзи»га мардона, тик қарай олиш шарт.

◆ Абдулхамид ХУСАЙН, Кувайт терма командасининг менежери:

— Биз тушган «А» гуруҳи «В» гуруҳидан кучлироқ. Чунки унга Осиё-96 Кубок ўйинлари бўйича қитъанинг энг зўр командалари ҳисобланган Саудия Арабистони, Эрон ва Кувайт кирган. Бундан

ляпмиз-да. Осиё ўйинларидан бери ўтган вақт ичида биз Ўзбекистон ва Қозоғистон билан яхши алоқаларда бўлиб келяпмиз. Мен нима демоқчиман? Қисқаси, бизнинг жамоамиз Францияга йўланма олиш учун яхши имкониятларга эга.

◆ Михаил ГУРМАН, Қозоғистон футбол ассоциациясининг вице-президенти:

— Қуръа натижалари бизни қониқтирди. Қозоғистон терма командаси бироз илгари барча ҳозирги рақиблари билан тўп сурган эди. Шунга асосланиб айтиш мумкинки, исталган бирор жамоа биринчи ўринни олиши мумкин. Ҳаммаси ҳам кучли. Биз Ўзбекистон терма жамоаси билан бир гуруҳга тушганимиздан мамнунмиз. Чунки биз бир-биримизни ҳаммадан кўпроқ биламиз.

◆ Рустам МИРСОДИҚОВ, Ўзбекистон миллий терма жамоасининг бош мураббийси:

— Қуръа адолатли иш бўлди. Битта гап аниқ: сен иккинчи босқичга чиқдингми, бас, кимга қарши майдонга тушишни чамалашнинг ҳождати йўқ. Гуруҳимизда аққол ажралиб турувчи пешқадам йўқ. Шунинг учун фақат дастлабки ўйинлардан кейингина ўзаро имкониятлар ҳақида тўлиқроқ тасаввур олиш мумкин. Биз айниса 1994 йилги Осиё ўйинларидан бери рақибларимизни яхши биламиз. Лекин барибир, ҳар бир жамоа, бўлажак рақиблар ҳақида кенг ва аниқ маълумотларга ҳозирча эга эмасмиз. Фақат шуни айтишим мумкинки, терма жамоамизнинг Францияга йўланма олиши учун имкониятлар етарли.

◆ Сам Хонг КА, Корея футбол ассоциацияси халқаро бўлимининг бош менежери:

— Бизнинг гуруҳ ҳар қандай нуқтаи назардан олганда ҳам энг қулай ҳисобланади. Унда Япония ҳам борлиги учун бизнинг ҳадеб тез-тез Фарбга сафар қилишимиз шарт эмас. Ўзбекистон пойтахти Тошкент билан ҳам тўппа-тўғри алоқалар йўлга қўйилган, бинобарин, бу борада муаммо йўқ. Асосий муаммо — тигиз ўйин жадвали бўлиб турибди. Мен мамлакат ички чемпионатини назарда тутаяман. Корея лигаси турнири ноябрда тугалланиши керак. Бунинг устига мавсум охирида мамлакат кубоги ўйинлари ҳам бор.

Менимча, Корея терма жамоаси Япония билан бирга гуруҳ пешқадами бўлади. Аммо бошқа командалар ҳам жуда кучли чиқиб қоладими, деб хавотирдаман.

◆ Юсуф Ал-СЕРКАЛ, Бирлашган Араб Амирликлари футбол федерациялари миллий кўмитасининг вице-президенти:

— Иккала гуруҳ ва барча ўнта команда ҳам бирдек кучли. Ўзбекистон ва Қозоғистонга бўлажак сафар анча машаққатли кечиши мумкин. Биз барча рақибларимизни жуда яхши биламиз. Ҳатто икки йилдан бери яшил майдонда учрашмаётган бўлсак-да, япониялик футболчилар ҳақида ҳам маълумотларимиз етарли.

Менимча, Корея жамоаси пешқадамликка асосий дэввогар бўлади. Бизнинг жамоа эса иккинчи ўринни олиши учун яхши имкониятларга эга.

Бахтиёр ХАЙДАРОВ ва Комилжон ЖУМАЕВлар тайёрлашди.

«РАҚИБИНГ КЎЗИГА МАРДОНА БОҚ...»

ИККИНЧИ БОСҚИЧ АРАФАСИДАГИ ЎЙЛАР

1998 йилги жаҳон чемпионати саралаш ўйинларининг жадвали ОСИЁ ГУРУҲИ, ИККИНЧИ БОСҚИЧ

Вақти	«А» ГУРУҲИ Мамлакатлар
13.09	Хитой — Эрон
14.09	Саудия Арабистони — Кувайт
19.09	Эрон — Саудия Арабистони
19.09	Катар — Кувайт
26.09	Катар — Хитой
26.09	Кувайт — Эрон
3.10	Эрон — Катар
3.10	Хитой — Саудия Арабистони
10.10	Кувайт — Хитой
11.10	Саудия Арабистони — Катар
17.10	Кувайт — Саудия Арабистони
17.10	Эрон — Хитой
24.10	Саудия Арабистони — Эрон
24.10	Кувайт — Катар
31.10	Хитой — Катар
31.10	Эрон — Кувайт
6.11	Саудия Арабистони — Хитой
7.11	Катар — Эрон
12.11	Хитой — Кувайт
12.11	Катар — Саудия Арабистони

Вақти	«В» ГУРУҲИ Мамлакатлар
6.09	Корея Республикаси — Қозоғистон
7.09	Япония — Ўзбекистон
12.09	Корея Республикаси — Ўзбекистон
12.09	БАА — Қозоғистон
19.09	БАА — Япония
20.09	Қозоғистон — Ўзбекистон
27.09	Ўзбекистон — БАА
27/28.09	Япония — Корея Республикаси
4.10	Қозоғистон — Япония
4/5.10	Корея Республикаси — БАА
11.10	Қозоғистон — Корея Республикаси
11.10	Ўзбекистон — Япония
18/19.10	Ўзбекистон — Корея Республикаси
18.10	Қозоғистон — БАА
25/26.10	Япония — БАА
25.10	Ўзбекистон — Қозоғистон
2.11	БАА — Ўзбекистон
1/2.11	Корея Республикаси — Япония
8/9.11	Япония — Қозоғистон
7.11	БАА — Корея Республикаси

вақтда йиғиш осон эмас. Австралияликлар ҳақида фикрим қандай? Улардаги кўпгина футболчилар Европа клубларида тўп суришади. Аммо биз учинчи ўрин учун эмас, биринчи ўринни мўлжаллаётимиз.

◆ Ҳамид Ал КААБИЙ, Катар футбол федерациясининг бош котиби:

— Биз қуръа натижаларидан мамнунмиз. Бундан бошқача усулни ўйлаб топиш қийин. Албатта, иккинчи босқичга чиқдингми, бас, ортиқча ўйлаб ўтиришга

ташқари яна битта эътиборли ҳолат: гуруҳимиздаги ўнта команданинг ҳаммаси биринчи босқичда бирорта мағлубиятсиз ўйин кўрсатган.

◆ Жунжи ОГУРА, Япония футбол ассоциациясининг бош котиби:

— Корея терма жамоаси билан бир гуруҳга тушганимиз яхши бўлди. Чунки биз 2002 йилги Жаҳон чемпионатини ўтказиш масаласида ҳам рақобатлашиб ке-

Кундалик турмушимизда нима кўп, муаммо кўп. Айниқса, пойтахтимиздек шаҳри азиямда. «Итлар» мавзуси ҳам шуларнинг бири. «Оқшом» газетамиз айтишаркан бу мавзуга саҳифаларидан ўрин ажратиб, савобли иш қилибди.

Халқимизда «Иши йўқ ит суғорар» деган мақол бор. Тилга олинган салбий ҳолатлар нохушликларнинг келиб чиқиш илдизи асли битта: у ҳам бўлса — бекорчилик. Бекорчилик эса лоқайдликни келтириб чиқаради. Тўғри, итми, бошқа ҳайвонми сақлаш, боқиш, уни етаклаб сайр қилиш ҳар кимнинг шахсий иши. Лекин бундан жамоатга, жамиятга зарар етмаслиги зарур.

Лекин шולי курмасиз бўлмаганидек, аҳолининг шундай табакалари ҳам борки, улар бундай хурмача қилиқларни «маданият»нинг бир кўриниши тарзида қабул қилиб, уларга кўр-кўрона тақлид қилади.

Жамоат жойларида, трамвай-троллейбусларда катта-катта итларнинг тез-тез пайдо бўлаётганлиги кўпчиликинг гашига тегиб, газабини кўзгатади. Ҳатто катталиги нақ бўридек келадиган итларни етаклаб

«ИТ ЕТАКЛАГАН ХОНИМЛАР»

олган хонимлар баъзан нон дўконларига ҳам ҳеч тап тортмасдан кириб келишаётганини кўриб, дод деворинг келади. Ахир бу ер кўча ё майдон эмас, нон дўкони-ку!..

Шаҳримизнинг гўзал хибонларидидаги соя-салқин жойларда бироз ўтириб, ором олсангиз, чарчогингиз ёзилиб, руҳингиз тетиклашади. Кўм-кўк майсазору сайхонликларга кўзингиз тушиб, кайфиятингиз

кўтарилади. Ана шундай дам олиб ўтирганингизда... қаршингизда бирдан яна ит етаклаган хонимлар пайдо бўлади, бежиров маҳлуқлар кўз олдингизда ям-яшил майсазорни топтаб, булғаб, тўрт тарафга зир югуради, бола-чақага хезланади. Хордигингиз ана шундай «таниш манзара» билан ниҳоясига етиб, қандай қилиб, жойингиздан жилганингизни ҳам билмай қоласиз.

Айтаверсак гап кўп. Жойларда ўз-ўзини бошқариш органлари, фаоллар, ҳуқуқ-тартибот посбонлари, қолаверса кенг жамоатчилик бу «огриқли нуқта»га ҳам эътиборни қаратсалар, бундан бўён бундай нусхаларга нисбатан жамоатчилик иззаси бериш ё бўлмаса жарим жорий этиш йўли биланми таъсир ўтказиш чораларини кўришлар, менимча, масала ўзининг ижобий ечимини топиши йўлида дастлабки қадим қўйилган бўларди.

Мирзаали АКБАРОВ,
радиожурналист.

БИЛИБ БИЛМАСЛИККА ОЛИШАДИ

Шимолий темир йўл вокзалининг олдиндан чипта сотиладиган биноси ёнидан ўтар эканман, беихтиёр ёдимга кўшимнинг: «Қаршига бориш учун чипта нархи қанча бўлдикин?» деган саволи тушди. Билиб кетақолай дедиму касса биноси зинаси томон юрдим. Зинадан чиқаётган икки томонда турган йигитларга эътибор бермаган эканманми, «Опа, долларингиз борми?» деган саволидан чўчиб тушдим. Қаршимда тоғни урсак талқон қиладиган бир йигит турарди. «Йўқ» ишорасини қилиб, индамай кетавердим.

Эшик олдида турган йигитлардан яна иккитаси «Российский оламиз», «Доллар борми?» дея секин-аста ўтган-кетганларга гап қотиб турарди. Тўхтаб атрофга назар солдим. Хаёл билан қарамаган эканман, ўша йўлдаги дарахларнинг тағида, бинонинг бурчак томонидида қандайдир олди-сотди ишлари давом этарди. «Тавба, бу бозорни ёки касса-ми?» деб бино пештоқига қара-

дим. Йўқ, янглишмабман, касса экан.

Ичкарига қадам қўйишимни биламан, яна бир йигит қаршимда пайдо бўлди. «Опажон, қаерга чипта керак. Уни тўғрилаб берамиз», деди. Тўғриси бу сафар жадим қиқиб кетди. «Ўзим ҳам оламан», дедиму чипта нархлари ёзилган тахтача томон юрдим...

Касса биноси зиналаридан тушиб кетар эканман, қулоғим остида яна ўша жойда турган йигитларнинг «Доллар оламан...», «Қаерга чипта керак?» деган овозлари эшитилиб турарди.

Қаранг-а, агар бирор жойда фойдали меҳнат билан шуғулланса, бемалол эплай оладиган бу йигитлар ҳеч тортинмай ўтган-кетганининг йўлини тўсиб, ўзларича «ҳожатбарорлик» қилишмоқда. Наҳотки, олдиндан чипталар сотиш кассасидаги бу ҳолни тегишли ташкилотлар кўришмаётган бўлса? Ёки улар ҳам қўриб-қўрмасликка, билиб-билмасликка олишармикан ўзларини.

Шарифа ИЛЁСОВА.

КЎЗА КУНДА ЭМАС...

Ёшлигидан бир маҳаллада ўсган икки йигит ҳеч қаерда ишламай, енгил-елпи йўл билан пул топишни ўзларига «касб» қилиб олишади. Уларнинг ше-риги бўлмиш Дилдора кўни-қўшнилариликка меҳмонга кириб, бирорта калитни кўриб қолгудай бўлса, уй эгасини ҳар хил гап-сўз билан чалғитиб, калитни қўлга киритар, кейин ҳамтовокларига етказ-гач, эвазига пул ундирарди. Йигитлар хонадон эгаси йўқлигини пойлаб, ўғирликка тушишар, видео-аудио магнитофон, қимматбаҳо буюмларни олиб чиқиб кетишарди. Улар бундай жиноятларни бир неча бор амалга оширишган. Лекин қилмиш-қидирмиш деганларидек, икковининг эгри қилмишлари узоққа бормади. Милиция ходимлари уларни жиноят устида қўлга олишди. Ҳозирги кунда ҳамтовоклар қилмишлари учун терговда жавоб бермоқдалар.

ДЕВОР ОШГАН ЎҒРИЛАР

Ҳар кунгидек иш жойига келган меҳнатчилар сидқидилдан иш кунларини ўтказиб уйларига қайтишса, айрим кимсалар ўз қорхоналарида ишлаб чиқарилган маҳсулотни олиб чиқиб, шу йўсинда енгил даромад кўришдан ҳам тоймайдилар. «Уч оғайни» иш кўни тамом бўлишини кутиб, ўз мақсадларини амалга оширишга киришадилар. Қорхона ичида жойлашган цехларнинг бирдан 800 метр кабелни ўғирлаб, девор ошиб олиб чиқиб кетаётганларида Мирзо Улуғбек тумани кўриқлаш бўлими ходимлари томонидан ашёвий далиллар билан ушланди.

ГУГУРТ ИЧИДА НИМА БОР?

Пойтахтимиздаги олий ўқув юртиларидан бирида таҳсил олувчи толиб ўқиб илм олиш ўрнига тезда бойлик орттиришни ўзига мақсад қилиб олади. У Халқлар дўстлиги шоҳқўчаси бўйлаб ўтиб бораркан, хаёлида фақатгина пул, пул ўйнади. Тез етиб бора-саю пулни ундирса. Кўчадан ўтиб кетаётган йигитча милиция ходимларида шубҳа уйғотди. Уни тўхтатиб текширилганда ёнидан 107 донга гурут қутиси чиқди. Ундан бу гурут қутисида нима бор, деб сўралганида, «Рўзгор учун гурут олиб кетаяман» деб алдамоқчи бўлди. «Касални яширсанг иситамаси ошкор қилади», деганларидек, гурут қутиларининг ичидан ҳаммаси бўлиб 556 грамм марихуана гиёвандик моддаси чиқди. Бу шахс ноҳўя қилмиши учун терговда жавоб бермоқда.

ҚОРА НИЯТ

Ўш шаҳридан келган Илҳом исмли кимса пойтахтимизга қора ният билан отланган экан. У бир иложини топиб қорадори олиб келиб, сотмоқчи бўлади. Бироқ кўзлаган нияти амалга ошмади. Миробод тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари тўхтатиб текширилганларида унинг халтасидан 3 килограмму 983 грамм микдорда қорадори моддаси топилди. Бу кимса устидан ҳам жиноий иш кўзғатилди.

Обиджон ВАЛИЖОНОВ,
Тошкент шаҳар ИИББ матбуот хизмати ходими,
милиция лейтенанти.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Сизнинг рекламаларингизни, хусусий эълонлар ва хусусий бизнес бўйича эълонларни, шунингдек таъзияларни, таваллуд қилар, тўйлар, юбилейлар муносабати билан қўтовларни, никоҳ эълонлари ва шунга ўхшаш эълонларни ўз саҳифаларида ёрмагади.

Эълонлар шанба ва акшанбадан ташқари ҳар кун соат 9.00 дан 17.30 гача қабул қилинади.

Маълумотлар учун телефон:
133-28-95, 132-11-39.

Факс: (3712) 133-29-09.

МАНЗИЛИМИЗ: МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ,
32-УЙ, 2-ҚАВАТ, 202, 202-«а»,
206-ХОНАЛАР.

Ташқи иқтисодий ва туристик
«ИНТЕРСПОРТ» агентлиги АҚШ,
Германия, Испания, Таиланд, Туркия
(Анатолия), Малайзия, Болгария, Хитой,
Ҳиндистонга завоқли саёҳат қилишга
ТАКЛИФ ЭТАДИ

Тел: (3712) 45-24-48; Факс: (3712) 39-10-97.

Ўзбекистон илмий-оммабон ва ҳужжатли фильмлар киностудияси жамоаси студия директори Тўйчи Эргашевич Аҳмедовга акаси

Нуриддин Эргашевич АХМЕДОВнинг бевақт вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон илмий-оммабон ва ҳужжатли фильмлар киностудияси жамоаси студия хайдовчиси Нуриддин Эргашевич АХМЕДОВнинг бевақт, фожиаи вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор этиб, марҳумнинг яқинларига Аллоҳдан сабр сўрайди.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
Toshkent oqshomi

Муассис:
ТОШКЕНТ ШАҲАР
ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар:
хатлар — 133-29-70;
эълонлар: 133-28-95,
132-11-39,
факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, шаранба
ва ҳафта
кунлари тақди.
Ҳафт кўралиши
64690

Нашрин етказиб бериш
масалалари бўйича турар
жойлардаги почта
бўлимларига ёки «Тош-
кент почтаси»га 133-74-05
телефонига мурожаат
қилишингиз мумкин.